

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

LOZSVAR, 1948 szeptember 30, csütörtök

V. ÉVFOLYAM 226. szám

A Szovjetunió

Dékejavaslatát nem lehet visszautasítani alaptalan szovjetellenes támadásokkal

— állapította meg Csehszlovákia kiküldötte az ENSz párisi közgyűlésén Bevin az ENSz végleges kettészakítására törekszik

PARIS. (Rador.) — A Visinsz. folytatnak. Igy például hétfőn kij szovjet fődelegátus által előterjesztett és a fegyverkezés csökkentésére, az atomfegyver beállítására és ezen intézkedések végrehajtását ellenőrző nemzetközi szervnek felállítására vonatkozó szovjet javaslatok állnak a közgyűlés és a közvélemény érdeklődésének középpontjában.

A francia lapok egyöntetűen hangsúlyozzák, hogy a szovjet javaslatok hatalmas benyomást keltenek. A Le Figaro és a Le Populaire is kénytelen elismerni, hogy a nyugati hatalmaknak neheztelnek esik majd elutasítani ezeket a javaslatokat. Senkinek hallgathatja el a Visinszkij által körvonalazott tervet — írja a Le Figaro.

A szovjet delegátus által előterjesztett világos és szabatosan megfogalmazott javaslatok, melyek kifejezik a világ összes egyszerű embereinek óhaját — zárva hozták a nyugati hatalmak képviselőit, akik annál is inkább neheztelnek helyezték kerületük mert jelenleg katonai előkészületeket

és kijelentette, hogy „bizonyos körülmények között a vétőjog nélkülözhetetlen, sőt hasznos.”

Ennek ellenére javasolta a nagyhatalmaknak a Biztonsági Tanácsban való egyöntetűsége elvénél költözését.

Bevin arról panaszkodott, hogy a Biztonsági Tanács nem ajánlotta Ceylon tagfelvételét és azt állította, hogy Ceylon teljes függetlenséget kapott, de „saját akaratából” ez a terület a brit birodalom keretében maradt.

Hearst szennylapjaitól kölcsönzött kifejezésekkel

Bevin odáig sülyedt, hogy a Hearst szennylapokból kölcsönzött kifejezéseket használt, majd futtában megtámadta a Kommunista és Munkárpártok Tájékoztató Irodáját is. Elhallgatva azt az általánosan ismert tény, hogy a háború befejezése óta a Szovjetunió folytonosan csökkentette katonai kiadásait és befejezte a háborús haderő leszerelésének munkálatait, Bevin rektórikus hangon felszólította a szovjet küldöttséget: mutasson be adatokat a Szovjetunió haderőjére vonatkozólag. Tette ezt

Mindenki tudja azonban hogy Ceylon állítólagos „függetlensége” a ceyloni lakosság jogainak valóságos kigunyolását jelenti. Ez az ország továbbra is brit gyarmat maradt.

Végül Bevin áttért a szovjet javaslatokra adandó válasza. Miután nem mert visszautasítani ezeket a javaslatokat, Bevin ahhoz a régi és elhasznált propagandatrickhoz folyamodott, mely bban áll, hogy kétségbevonta a felszólaló őszinteségét és igyekezett bizalmatlanságot kelteni az elmondottakkal szemben. Ezzel kapcsolatban

azért, hogy elterelje a közvélemény figyelmét az Egyesült Államokban és Angliában éppen most végrehajtott katonai jellegű intézkedésekről.

Az általa képviselt álláspont gyengeségének és tarthatatlanságának tudatában Bevin, a marxizmus-leninizmus „elméleti” fejtegetésének kockázatos kalandjába bocsátkozott. Miután főcélja az volt, hogy bizalmatlanságot keltsen a Szovjetunióval a többi népekkel való békés együttműködésére irányuló óhajával szemben, Bevin nem riadt vissza a

közönséges hazugságtól sem. Felolvasott a közgyűlés előtt egy találmára kiragadott részletet Leninnek a Kommunista (bolsevik) Párt 1919 március 18-án megtartott negyedik kongresszusán beterejlesztett jelentéséből, mely a Szovjetunió és a burzsoá államok közti konfliktusok elkerülhetetlenségéről szól és mely kijelenti, hogy a vezető osztály — a proletáriátus —, katonai szervezeten keresztül magához kell, hogy ragadja a vezető hatalmat. Ezt a találmára kiragadott részletet felhasználva, Bevin elhallgatta a közgyűlés előtt azt, hogy a Vörös Hadsereg megalakításáról beszélt, Lenin kihangsúlyozta, hogy e haderő egyetlen célja: a Szovjetunió megvédelme a burzsoá államok intervencionista seregeivel szemben. Elhallgatta Bevin továbbá azt a tényt is, hogy Lenin figyelmeztetette a szovjet állam munkásait és parasztjait, örködjének éberen és ezeket mondotta: „Clyan kormányokkal vagyunk körülveve, melyek ádáz gyűlölkövést táplálnak velünk szemben és nem szabad elfelejtenünk, hogy bármely pillanatban bekövetkezhet a megszállás.”

Bevin otromba csalása

Világos, hogy Bevinnek szüksége volt erre az otromba csalásra, ahhoz, hogy a Szovjetuniót olyan hatalomként állítsa be, mely más országok megtámadására készül, vagy ezzel igazolja a nyugati hatalmak által indított fegyverkezési versenyt és előkészítse a terepet a fegyverkezések korlátozására irányuló szovjet javaslatok visszautasítására.

Beszéde végén, Bevin kijelentette,

CLEMENTIS:

Döntő fontossága a termékeny együttműködés megteremtése a különböző gazdasági és politikai rendszerek között

Az ENSz közgyűlése szeptember 27-én délután folytatta az általános vitát. A résztvevők feszült figyelemmel hallgatták végig a csehszlovák küldöttség vezetőjének, Clementis csehszlovák külügyminiszternek beszédét a nemzetközi együttműködés alapvető kérdéseivel kapcsolatban.

Clementis meggyőző módon bizonyította, hogy a jelenlegi feszült nemzetközi helyzet okát nem az úgynevezett „Kelet-ben” kell keresni. E gyűjlőnév alatt értett országokban ugyanis jelenleg új birodalom felépítésére irányuló alkotó munka folyik, mely már szerkezetétől fogva is, antimilitarista és támadásellenes. Ezek az országok békés úton számot elintézték felszámolták a népek együttműködésének új és magasabbrendű formáját alkották meg.

hogy mindeme nézeteltérések és nehézségek ellenére, még van lehetőség arra, hogy olyan módokat találjanak, melyek e kérdések megoldásához vezetnek. Ha nem tudunk tovább világszinten dolgozni, — mint ahogyan reméltük —, ugy regionális sikon kell majd tovább dolgoznunk, — mondotta Bevin. Meg kell állapodnunk azokkal, akikkel meg tudunk állapodni, dolgozunk azokkal, akikkel tudunk dolgozni, bizzunk meg

azokban, akik megbíznak bennünk és megértnek majd bennünket. Lehet, hogy ezekből a regionális rendszerekből születik majd meg a világkormány, amelyet annyira óhajít az emberiség és amelyért annyi időn át harcolt.

Bevin e tételt nem lehet másképp magyarázni, mint előkészületet az ENSz végleges kettészakításának keresztülvételére.

Bevin ügyetlen fogásai

A középútas megoldás keresését leszintva fejlődését és népeinek jótlükörözé Bevin brit fődelegátus létét. Köztudomású azonban, szeptember 27-én az ENSz közgyűlésén tartott beszéde, amelynek során ügyetlen fogásokkal igyekezett álcázni a szovjet javaslatok visszautasítására irányuló törekvéseit.

Bevin beszéde kezdetén nem foglalkozott a szovjet javaslatokkal és egész sor más kérdéstről beszélt, melyeket tendenciózusan fejtett ki. A palesztinai helyzetről beszélt, Bevin igyekezett azt úgy beállítani, mintha a brit hatóságok elősegítették volna Pa-

lestinai fejlődését és népeinek jótlükörözé Bevin brit fődelegátus létét. Köztudomású azonban, szeptember 27-én az ENSz közgyűlésén tartott beszéde, amelynek során ügyetlen fogásokkal igyekezett álcázni a szovjet javaslatok visszautasítására irányuló törekvéseit. Bevin beszéde kezdetén nem foglalkozott a szovjet javaslatokkal és egész sor más kérdéstről beszélt, melyeket tendenciózusan fejtett ki. A palesztinai helyzetről beszélt, Bevin igyekezett azt úgy beállítani, mintha a brit hatóságok elősegítették volna Pa-

Reklám a Marshallterv mellett

A Marshall-tervről beszélt, Bevin nagy reklámot csinált a tervnek, de elhallgatta azt a kétségbevonhatatlan tény, hogy a „Marshall-tervet” az ENSz megkerülésével határozták meg és merített az Egyesült Államok önző érdekeinek, melyek a nyugateurópai országok egyre nagyobb leigázására törekvésnek. Rosszul leplezett bosszúsággal Bevin hangsúlyozta, hogy a kelet-európai országok nem vesznek részt a „Marshall-tervben” és ezzel kapcsolatban a brit jobboldali sajtó stílusában néhány heves kirohanást intézett eme országok ellen.

Az ENSz gyámügyi tanácsának tevékenységével kapcsolatban Bevin nyíltan gyarmati rendszer mellett foglalt állást, de kerülte, hogy konkrét tényekkel fesse a brit gyarmatokban uralkodó helyzetet és azt igyekezett bizonyítani, hogy a brit gyarmati közigazgatás kizárólag a gyarmati népek érdekeinek megvalósításáért dolgozik.

Bevin erőiesen hangsúlyozta, hogy a gyámügyi tanács hatáskörét egyszerű megfigyelő szervvé kell korlátozni, úgyhogy az ENSz ne gyakorolhasson többé semilyen befolyást a gyarmati hatalmakra és ne léyhessen közbé akktor, amikor lábba lép a gyámügyi területükre. Képmutatásán sajnálkozását fejezte ki afölött, hogy az atomenergia bizottság nem jutott semilyen eredményre és alaptalan vádakkal illette azokat az államokat, melyek a kisebbség véleményét követik az ENSz-ben.

A Bevin által a kisebbségek ellen felhozott „vádak” annál kevésbé voltak meggyőző erejűek, mert Visinszkij szovjet delegátus a közgyűlés előző ülésén leplezte azokat, akik felhívják az atomenergia és a szokásos hadfelszerelések bizottságai munkálatainak szabotálására, tehát az angol-amerikai tömb képviselőit. Bevin természetesen foglalkozott a „vétőjog” kérdésével

(Folytatás a harmadik oldalon)

Átszervezték

a közoktatásügyi minisztériumot

BUKAREST. (Agerpres.) — A Nagy Nemzetgyűlés Tanácsa törvényrendeletet hozott a közoktatásügyi minisztérium megszerkesztésére. A tanügyi reform alkalmazásával, az illető minisztérium is új szervezési formát kapott. A törvényrendelet I. fejezete előírja, hogy a közoktatásügyi minisztérium vezetői és megszervezői az oktatást intézményeiben, felülvizsgálja, irányítja a hátrányos foku és kategóriájú közoktatást, valamint az ifjúság nevelését is.

A törvényrendelet megállapítja, hogy a közoktatási minisztérium keretében működik a Tanterület Takarékos Hitel- és Segélyező Pénztára is.

A közoktatásügyi minisztérium a következő központi osztályokkal működik:

1. Az iskolaéveket megelőző oktatás Igazgatósága, 2. Elméleti Oktatás Igazgatósága, 3. Középfokú Oktatás Igazgatósága, 4. Felsőoktatás Igazgatósága, 5. Tanterület Irányító Igazgatósága, 6. Az Ifju-

ság Nevelő Igazgatósága, 7. Testnevelés és Sport igazgatóság, 8. Tanulmányi Igazgatóság, 9. Személyzeti Igazgatóság, 10. Gazdasági Igazgatóság, 11. Iskolajót és Egészségügyi Igazgatóság, 12. Jogügystály, és 13. Miniszteri és az államtitkári kabinetfőnökség.

A törvényrendelet felosztatja a „Casa Scouleur” és a „Cultur Poporului” intézményeket, ezeknek javait az állam tulajdonába és a közoktatásügyi minisztérium használatába mennek át.

Milyen magyartannyelvű középiskolákba és szakiskolákba iratkozhatnak Kolozsváron a tanulók?

KOLOZSVÁR — Mint ismeretes, a tanügyi reform következményeképpen nemcsak az elméleti liceumokat szervezték át lényegesen, hanem teljesen új típusú szakiskolákat is létesítettek országsszerte. Kolozsváron is több nagyjelentőségű ilyen szakiskola van. A szülők és tanulók — habár javában folynak a beiratkozások — még mindig kissé tájékozatlanok az új iskolatípusokkal szemben. Tájékoztatóul most rövid táblázatot közlünk a Kolozsváron megnyitló összes magyartannyelvű középiskolákról, elméleti és szakiskolákról egyaránt. Bármely iskolában október 1-ig még elfogadnak beiratkozásokat.

Kolozsváron tehát a következő középiskolák működnek:

1. I. SZÁMÚ MAGYAR FIULICEUM. (A volt Unitárius Kollégium épületében.) Az iskola elméleti jellegű.
2. II. SZÁMÚ MAGYAR FIULICEUM. (A volt Református Kollégium épületében.) Ugyancsak elméleti iskola.
3. MAGYAR LEÁNYLICEUM.

(A volt Református Leányliceum épületében.) Elméleti jellegű iskola.

4. MAGYAR PEDAGÓGIAI FIUKÖZÉPISKOLA. (A volt Katolikus Fiuliceum épületében.)

5. MAGYAR GAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYI FIUKÖZÉPISKOLA. (A volt Református Kollégium internátusa épületében.)

6. I. SZÁMÚ MAGYAR GAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYI LEÁNYKÖZÉPISKOLA. (A volt Kereskedelmi Leányiskola épületében.)

7. II. SZÁMÚ MAGYAR GAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYI LEÁNYKÖZÉPISKOLA. (A volt „Marianum” épületében.)

8. MAGYAR IPARI LEÁNYKÖZÉPISKOLA. (A volt Unitárius Kollégium épületében.)

9. ÁLLAMI MAGYAR GÉP-IPARI FIULICEUM. (A volt Református Kollégium épületében.)

10. BŐRIPARI SZAKISKOLA. (Einstein-utcai ipari leányliceum épületében.)

11. ÉLELMISZERI KÖZÉPISKOLA. (II. számú román fiuliceum épületében.)

12. PEDAGÓGIAI LEÁNYKÖ-

ZÉPISKOLA (óvónőképző). (A volt görögkeleti leányliceum épületében.)

Mint már közöltük, több szakiskola abban az esetben létesül magyara tagozatot, ha megfelelő jelentkezők indokolták teszt. Ezek a szakiskolák a következők:

1. EGÉSZSÉGÜGYI SZAKISKOLA. (Közársaság-utca 3. sz.)

2. FÉMPARI SZAKISKOLA. (A volt Baritlu-liceum új épületében.)

3. ÉLETTANI LABORÁNS SZAKISKOLA. (Közársaság-utca 1. szám.)

4. EGÉSZSÉGÜGYI VÉDŐNŐ ISKOLA. (Az Unitárius Leányliceum épületében.)

Október 7-ig

besorolásukat kell kérniök az elemiben és középiskolában tanuló mestereknek

BUKAREST. (Agerpres.) — A közoktatásügyi minisztérium közli, hogy a 201.09—1948. számú rendelet értelmében az elemi oktatásból a minisztérium rendelkezési állományába helyezett mesterek, mestermű és mezőgazdasági oktatók, valamint a középfokú iskolák, kereskedelmi iskolák és tanítóképzők, kézimunka és szövörmesterei, mesternői, a volt magán- és felekezeti iskolák mesterei és mesternői, akik a 175—1948. számú törvény rendelkezései értelmében az állam szolgálatába kerültek, 1948. október 7-ig bezárólag kötelesek be- sorolási iránti kérésüket az illetékes tanfelügyelőséghez benyújtani. A ké- réshez az alábbi okmányokat kell csatolni: 1. Képesítési vizsgáról szóló bizonyítvány, 2. ideiglenes jellegű ki- nevezésről szóló rendelet, 3. a tan- ügyben kapott utolsó fokozatot elren- delő okmány, 4. bizonyítvány arról, hogy a munka melyik területén te- vékenykedik a kérelmező férje, illet- ve hitvese.

Nem a nev a lényeg

hüppögte Deák Feri. (aki ta- valy elsőgimnázista volt) a gim- nazisták minden fölényével a „pocolisták” felé. Most aztán az édesapja behozta faluról és az egyik elméleti iskolának ötödik elemi-ébe irányították. Az apa — maga is sértődötten bizony- gatta, hogy az ő Ferije első emienns volt a mégse járja, hogy most „visszategyék az ele- mibe”. Olyan módon mondta ezt, mintha Feri tábornok lett volna, akit most közlegényvé fokoznak le. Ott állt Ferivel, aki majdnem sírt, csak éppen fér- siúj és gimnazista önértéke nem engedte előbújni a könnyeket és meg volt sértve.

Nyilván nem értette meg, hogy az új iskola — mely a leg- magasabb szellem és a leg- kéleltesebben megszervezett — egy teljes évvel rövidíti meg az

iskolaéletet s amellet hallatlan önönöket ad a diáknak, aki, ha szakiskolás, kész emberként lép az életbe s az elméleti liceumok- ban is csak az élet számára fontos és hasznos tudományokat tanulja.

Az irodában levő pedagógus nagy türelemmel magyarázta el, hogy az ötödik, hatodik és he- tedik elemiben ma ugyanazt ta- nulják, mint az alsó liceumi osztályokban, s csak az elneve- zés elemi, mert az nem más, mint a tavalyi egységes gimná- zium. A II-ik osztályos elméleti liceum az első elemi-től a tizen- egyedik osztályig — mely a ré- gi hetedik liceum osztályának felel meg — az új tantervet követi s abban tanulni öröm és csupa érdekesség lesz, mert nem a név számít hanem a lényeg. S ezt végül megértette Feri és az apja is és nem találták sért- tőnek többé hogy Feriből újból „elemista” lett.

NAGYVÁRAD. — Egyre széle- sebb kereteket ölel fel a nagyvára- di Magyar Népi Szövetség kultu- rális népművelő munkája. Vasárna- ponként a MNSz nagyváradai szer- vezetének színjátszó csoportjai sorra keresik fel a biharmegyei falvakat, hogy minél szélesebb ré- tegek előtt ismertessék a haladó szellemű művészek alkotásait.

Az elmúlt vasárnapon ennek a kulturprogramnak keretében az olasz kerület színjátszó csoportja Szalárd községet kereste fel, ahol a „Mélyek a gyökerek” című szin- darabot adta elő. A MNSz szín- játszó csoport tagjait az előadás előtt a helyi MNSz-szervezet elnöke szeretettel üdvözölte és megkö- szönte, hogy a falvakra is elviszik az új szellemű, haladó művészetet. Jedlicska László politikai beszá- molója után az előadás rövid tar- talmát ismertette.

A nagyváradai MNSz-szervezet velencei kerületének színjátszó cso- portja ugyancsak ezen a napon Tamásd községet kereste fel, ahol Kiss Jenő: „Fehér ember” című szindarabját adta elő. Háber De- ző ismertette a nagyszámú közön-

A kolozsmegyei MNSz szín- játszó csoportja legutóbb Nagysalmáson szerepelt

KOLOZSVÁR — A MNSz ko- lozsmegyei szervezetének színját- szó csoportja román és magyar műsorral mekkákkal felkészülve, szep- tember 26-án nagysalmási sze- replésével gyarapította vidéki ki- szállásainak számát. A színjátszó csoportnak ez a kiszállása is — éppúgy, mint az eddigiek — a fa- lu kultúr színvonalának emelését valamint a román-magyar barát- ság elmélyítését célozták.

Nagysalmás lakossága a szín- játszó csoport iránt piratlan ér- deklődést tanúsított, minek bizo- nyítéka, hogy a közönség egyré- sze a tágas kultúrterem dacára is a szabadég alá szorult.

A színjátszó csoport október 3-án Kiskapusra szándékozik mű- sorával ellátogatni.

ABLAK

1949 június 6-án lesz A. S. Puskin születésének a 150-ik évfordulója. A Szovjetunió mi- nisztertanácsa ezzel kapcsolat- ban jubileumi bizottságot ala- kitott, A. A. Fagyjev elnökle- tével. A negyvenöttagú bizot- tságban a szovjet irodalom és művészet kitünőségei vesznek részt. A bizottság feladata az évforduló megünneplésének az előkészítése és megszervezése.

Az évfordulóra való tekintet- tel a szovjet Állami Irodalmi Kiadó megkezdte A. S. Puskin válogatott művei újabb sorozat- nak hat kötetben való kiadá- sát. E kiadás teljesebb lesz az 1938—1948 között forgalomban voltánál s 250.000 példányban jelenik meg. Ezen kívül egyköt- tetes antológiát is kiadnak az író műveiből. Megjelenik még egy, a legjobb szovjet festők ál- tal illusztrált Puskin-kötet is. Az Orosz Könyv Könyvtára so- rozatban 300.000 példányban kiadják a „Kapitány leánya” és a „Dubrovskij” című művet. Külön kiadás tartalmazza Pus- kin leveleinek a gyűjteményét. Az Állami Irodalmi Kiadó „Puskin a kortársak emlékeze- tében” című kiadványt is ter- vebe vette. Az Állami Irodalmi Kiadó által az évforduló alkalmából tervebe vett kiadvá- nyok együttes példányszáma közel hárommillió.

Az Állami Irodalmi Kiadó- nak a Puskin-évfordulóhoz fű- ződő munkaterve mellett a Szovjetunió Tudományos Aka- démiájának a kiadója a költő- ről és életművéről szóló számos tanulmány kiadását tervezi.

A „Cobalt Press” kiadásában „Sheepess Spain” (Álmatlan Spanyolország) címmel angol

nyelven is megjelent V. Alba katalán újságíró könyve („Spanyolország fehér éjszakája”), melynek a tárgya: az élet és a halál Franco Spanyolországá- ban. V. Alba ma a spanyol el- lenállás földalatti sajtójának a munkatársa. Könyvét az üldözök előli állandó menekülés közben írta. Ő maga mondja: „Köny- vem egyik fejezetét sem írtam azon az asztalon, amelyen az előző fejezetet.”

Az egyszerű, elbeszélő modor- ban írt kötet a spanyol életből — Franco diktatóri palotájától a rio-tintoj bányáig — vett ké- peket, részleteket tartalmaz, melyeket munkásoktól és a „rendszer embereiről” érdekes szembeállításban megírt jellem- vázlatok egészítenek ki. Az egészen vörös fonálként húzó- dik végig a spanyol nép úrána- ja és létsége. A kötet ugyan- akkor jeleníti Franconak az amerikai és az angol nagykövét által is támogatót ama kísérle- tet, hogy úgynevezett „Dema- krata Szövetség” szervezésével alássa a spanyol ellenállás mozgalom hitelét.

Lewis Harlett oklahomai la- kóit ideggyógyintézetbe utal- ták, miután nyugtalanító jelek arra mutattak, hogy idegban- ban szenved. Lewis Harlett mindössze nyolc esztendő. A gyermek, aki egyébként szene- délyes olvasója az úgynevezett „vidám történeteknek”, a gyógykezelése alatt feltett arra a kérdésre, mi szeretne lenni ha elvégezte az iskolát. Ártatlan- nul így válaszolt: „Szekszuális örült vagy gyermekrontó San Franciscoban”. A hírhez ma- den magyarázat felesleges.

A „Mélyek a gyökerek”-et mutatták be a falusi dolgozóknak a MNSz nagyváradai színjátszó

ség előtt a darabot. Mind a két színjátszó csoport előadása igen jól sikerült és a meg- jelentek nagy száma, valamint az az őszinte lelkesedés, amellyel a falvak népe a MNSz színjátszó csoportok előadásait fogadta, arra mutat, hogy a komoly művészet iránt a legszélesebb népi tömegek mohó érdeklődést tanúsítanak és minden olyan kezdeményezést, ami lehetővé teszi számukra a haladó szellemű művészet megismerését hálással fogadják.

Ismét komoly műsorú kultur-estet rendez a kolozsvári MNSz I. kerületi szervezete

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári MNSz I. ker. szervezete szeptember 29-én és 30-án este fél 8 órai kezdettel ismét szép és komolyan ígérkező kultur-estet rendez a Magyar Zene- és Színművészeti Főiskola dísztermé- ben. A kultur-estet teljes műsora a következő:

Bevezető előadást tart: Sigmund Lajos, Csajkovszky: Chanson triste. Saint-Saens: Hattyu. Csellón előad- ja: Varga Lajos. Schubert: Üzenet. Debussy: Csillagfényes éj. Éneki: Sigmund Márta, Szünet után: Bárdos Lajos: Ablak alatt. Előadja az I. ker.

vegyeskara. Vezényel: Sigmund La- jos. Székely népdalladát mond: E. Takács Anna. Közös ének: Vezeti: Solymossy Viola. Bartók-Gertler: Szonatina. Bartók—Országh: Ma- gyar népdalok. Hegedűn játsza: Balogh Ferenc. Ady-verseket mond László Gerő. Eisikovits-szerzeménye- ket énekel Sigmund Márta. Játékos székely tánc. Előadják: Balogh Éva és Fábrián Béla. Gárdonyi Z.: Magyar szvit I. és V. tétel. Előadja az I. kerület kamarazenekara. Vezényel: Jurgamas János. Zongorán kísérnek: Szabó Ica és Utó Mária.

ARLUS-hangverseny az Egyetemi Diákházban

Az ARLUS vezetősége érti a módját annak, hogyan kell érte- kes zenei anyaggal szórakoztatni a közönséget. Vasárnapi nagy hangversenyén létezőbb és leg- szórakoztatóbb számakkal vonul- tatta fel a város népszerű művé- szeit.

A roskadásig megtöltött terem- ben román és magyar népi vise- lterbe öltözött konferanzziek szel- lemes csevegéssel szórakoztatták a hallgatóságot. A román színház részéről Aurel Vizitiu, Faralanu Ioan, Dragomir, Olimpia Arghir, a magyar színház művészei közül Czernik Erzsébet, Perényi János, Csóka József, Sebesi Péter és Su- gár Jenő költeményeket szaval- tak és humoros jelenetekkel já- rultak hozzá az est sikeréhez.

A komoly zeneszámok egész sora volt műsoron. A román népi- dalok mellett, melyeket Ecaterina Carp énekel, lekesen megtapsol-

ták Ditrói Puskin Béla cigányze- nével kísért magyar népdalszá- mait. Krémer Manci operettekbeli énekelte ismert áriákat osztatlan tetszéssel. A komoly zenét Lia Anca (Greccaminov-dal), Iarotchi, Silaghi és Racoltea képviselték, akik orosz tercettet adtak elő- mig Sallay Margit az énekelte orosz dalokkal és Bánk bán-áriá- val aratott tesztet.

A hangszeres művészek közül igen jó volt Kolár Károly, aki Ambrosio „Canzonetta”-ját és Mozart „Menuet”-jét hegedűt- te. Kolozsvár legjobb táncosai is sze- repeltek. Csermínszki Kurt és Il- dikó, Topán Lulu és Szabó Zoltán, Ana Popovici és P. Corpe- deanu, valamint az opera ballet- kara adták művésztük legjavát. Ez alkalommal mutatkozott be és aratott osztatlan sikert román népi táncokkal a „Victoria” ARLUS körének remek táncosportja.

Ujabb 863 millió lejt fordítanak utak és hidak építésére

Hatalmas összeg a textilipar fokozására Október 15-én kezdődik a tanítás a középiskolákban — Széleskörű közkegyelmi rendelet

A fasiszta háború romboló dübe az ország útjait és különösen hidait annyira megrongálta, vagy elpusztította, hogy azok az újjáépülő ország élénk szállítási és közlekedési tevékenységét nem szolgálhatják teljes mértékben. Demokratikus kormányunk céludatos politikája nem felejtkez meg elhanyagolt és sokszor járhatatlan utjainkról és megrongált hidjainkról, ezért most 863 millió lejt irányzott elő ezek újjáépítési munkálataira. Az ország gazdasági újjáépítési munkájának alapfeltétele a közlekedés jól kiépített és karbahelezett utálózata, amelyet a most nyújtott hitellel korszerűsíteni és az ország újjáépítési tervének szolgálataiba állítani kell.

A dolgozó tömegek életszínvonalának emelésére textiliparunk fokozza a termelést és a kormány hatalmas összegű beruházási hitelének felhasználásával mennyiségileg emeli, minőségileg pedig javítja a textilneműek gyártását, a városi és falusi dolgozók szükségleteinek fedezésére.

A demokratikus alapokra helyezett tanügyi reform szellemében átszervezett középiskoláinkban a tanítás október 15-én kezdődik meg. A régi padokba új szellem költözik és az elhanyagolt ifjúságot demokratikus tanáraink és tanítóink az életre nevelik.

A Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsa kegyelmi rendeletet írt alá, amely lehetővé teszi azoknak, akik megszegtek a társadalom törvényeit, hogy új utra térve, hasznos egyénei legyenek a szocializmus felé haladó népi demokráciának.

Az ország munkássága újabb hajót adott Népköztársaságunk dolgozó népének. Ezzel is újabb tanúbizonyságát adta annak, hogy öntudatosan építi hazáját, amely az övé, a dolgozó népé.

Épülnek az új utak és hidak

BUKAREST. — Az egész országban fokozott mértékben haladnak előre az utak és hidak újjáépítési munkálatai.

A pénzügyi kormányzat helyes gazdasáspolitikájának köszönhetően a költségvetési megtakarítás eredményezett, amelyből a Román Munkáspárt kezdeményezésére a közlekedési minisztériumnak új összeget bocsátottak rendelkezésére az ország utjainak és hidjainak újjáépítésére.

Az utak és hidak újjáépítésére a pénzügyminisztérium újabb 863 millió 400.000 lejt nyújtott a közlekedési minisztériumnak.

Ennek a hatalmas összegnek hovaforrását az Utak Vezérigazgatósága különösen a következő munkálatok elvégzésére irányozta elő:

Az országutak újjáépítésére és ehhez az újjáépítéshez szükséges anyag beszerzésére 111 millió 200 ezer lejt fordítanak.

Az országutak modernizálására

szükséges földmunkák és egyéb szükséges munkálatok elvégzésére 395 millió lejt irányoztak elő. Utkövezésre és megkezdett utépítések befejezésére 232 millió lejt fordítanak. Patakok és vízművek megakadályozására munkálatok megkezdésére 24 millió 600.000 lejt irányoztak elő. A hunyadmegyei Piski község Maros-hídjának megépítésére a most előirányzott összegből 23 millió lejt, a rendes költségvetésből pedig 6 millió lejt fordítanak.

A gépek, gőzhengerek és gépjárművek javítására építendő műhelyek részére, valamint a gépek téli elraktározásához szükséges kocsiszínek építésére és az ország államépítészeti hivatalainak építésére 18 millió 405.000 lejt irányoztak elő. Az Utak Vezérigazgatóságának laboratóriuma részére szükséges anyag, valamint gépjárművekhez szükséges gumik vásárlására 21 millió 800.000 lejt irányoztak elő.

amelyen résztvesznek az egészségügyi vezérfelügyelők, körzeti felügyelők és a megyei egészségügyi szolgálatok tisztiorvosai. A megyénkinti jelentések elhangzása után az egészségügyi minisztérium vezetői részletes utasításokat adnak az egészségügyi munkának a terepre való vitelének kérdésében.

A bukaresti rádió éjjeli hírszolgálatára jelent, hogy az országos egészségügyi értekezlet kedden délelőtt véget ért.

SZIGORUAN BÜNTETIK A VASARLÁSI JEGYZÉK (BON) KIALLITÁSÁNAK ELMULASZTÁSÁT

KOLOZSVAR. (Agerpres.) — A pénzügyminisztérium többször figyelmeztette a fogyasztási helyeket, hogy a törvény értelmében kötelesek bármilyen fogyasztás után fizetési jegyzéket (bon) kiállítani. A pénzügyminisztérium megállapította, hogy a közfogyasztási helyek különböző mestereikkel igyekeznek elkerülni a kötelezettségük alól és vagy egyáltalán nem állítanak ki fizetési jegyzéket, vagy csak egyik sarkát töltik ki azzal a szándékkal, hogy utólag más adatot vezessenek be a visszamaradó jegyzéktömbbe. A pénzügyminisztérium felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy az ellenőrzést úgy szervezte meg, hogy az bármilyen esalási rendszert felfedez, a visszaélőkkel szemben pedig a pénzügyi és büntető törvények megtorló rendelkezéseit alkalmazzák.

MÉHÉSZEK ADÓMENTESSÉGE

BUKAREST. — A januári összeírás alapján feldolgozott statisztikai adatok szerint az országban összesen 437.532 méhkas van. A begyűjtött méz mennyisége 2060 tonna, a viasz mennyisége 112 tonna. Ez a méz mennyisége nem fedezi az ország lakosságának szükségleteit.

A földművelésügyi minisztérium tervet dolgozott ki, hogy a méhkasok számát 1949-ben 538.000-ra, 1950-ben pedig 638.000-ra emeljék fel. Ennek a tervnek végrehajtására a földművelésügyi minisztérium az állattani intézet mellett iskolát létesített a megyei méhészeti előadók részére. A szakértőket megfelelő műszerekkel látják el, hogy szükség esetén sikeresen védekezzenek a járványok ellen. A szakértők feladata az is, hogy az egyszerű méhkasokat szisztematikus méhkasokra cseréljék át.

A földművelésügyi minisztérium kérésére a pénzügyminisztérium engedélyezte, hogy a méhészek 10 méhkasig adómentességet élvezzenek. A földművelésügyi minisztérium közbenjárására 10 vagon cukrot osztanak ki azzal, hogy az év folyamán szegény méztartással rendelkező vidékek méhállományát megerősítsék.

OKTÓBER 15-ÉN KEZDŐDIK A TANÍTÁS A KÖZÉPTÖKÜ ISKOLÁKBAN

BUKAREST. (Agerpres.) — A közoktatásiügyi minisztérium közli, hogy valamennyi középfokú iskolában október 15-én, reggel 8 órakor kezdődnek meg az előadások.

SZÉLESKÖRŰ KEGYELMI RENDELETET ADOTT KI A NAGY NEMZETGYŰLÉS ELNÖKI TANÁCSA

BUKAREST. (Agerpres.) — A Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának a hivatalos lap tegnapi számában megjelent rendelettervéne nagyszámú végleges bírói ítélettel életfogytiglani kényszermunkára, meghatározott időre szóló kényszermunkára, nehéz börtönre, fegyházra és pénzbüntetésre ítélő személyeket kegyelmelembe részesít.

UJABB ROMÁN HAJÓT BOCSÁTOTTAK VIZRE

BUKAREST. (Agerpres.) — A Sovromtransport a brailai kikötőben az első „Baroz“-rendszerű, 570 tonna befogadóképességű hajót vízrebocsátotta. Az új hajót 8 hónap alatt építették, amely idő alatt 20 munkásszoport dolgozott. Másik, ugyanilyen rendszerű hajó építése is folyamatban van, amelynek munkálatait október 1-én fejezik be.

VEGETERT AZ EGÉSZSÉG-ÜGYI FELÜGYELET ORSZÁGOS ÉRTEKEZLETÉRE

BUKAREST. (Agerpres.) — Az egészségügyi minisztériumban tognap délelőtt folytatották az országos értekezletnek munkálatait,

Anglia és Amerika népének igazi hangja

Wallace fiz pontja a szovjet-amerikai viszony rendezésére

Angol frontarcosok drámai felhívása az angol ifjúsághoz

CHICAGO (Rador) — Az amerikai szavak kongresszusán felszólalva Wallace, a Haladó Párt elnökelője tíz pontból álló javaslatot terjesztett elő az Egyesült Államok és a Szovjetunió között folyó „hideg háború” megszüntetésére.

Kijelentve, hogy az amerikai nép teljes szívéből kívánja a nemzetek közötti együttműködést és a békét. Wallace, az alábbi programot terjesztette elő:

1. A háborúban károkat szenvedett országoknak nyújtott pénzügyi segítséget csak az újjáépítésre és az illető népek életszínvonalának feljavítására lehessen felhasználni.

2. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének kell átvennie a világ újjáépítésére irányuló munkaterv vezetését.

3. A legfelsőbb tényezőknak meg kell kezdeniök a tárgyalásokat a Németországgal és Japánnal kötendő béke kérdéseinek elrendezésére, a megszálló hatalmak közötti nemzetközi tárgyalásokon megállapítva azt az időpontot, amikor visszavonják minden idegen országból a megszálló csapatokat.

4. E tárgyalások nyomán az Egyesült Államokban le kell szállítani a békeidőnek megfelelő időtartamra a katonai szolgálatot, csökkentve a nagy fegyverkezési kiadásokat.

5. Az Egyesült Államoknak őszintén kell támogatnia a demokratikus Németország egyesítésére vonatkozó tervet, a Pctsdamban elfogadott elveknek megfelelően.

6. Az Egyesült Államoknak, az ENSZ többi tagállamaival egyetemben, biztosítaniuk kell, hogy Németország katonai ereje ne támadhasson fel többé a német háborús bűnösök megkapják illő büntetésüket, a német trösztök erejét örökre korlátozzák, ezzel megakadályozva a jövőre háborus uszító és hódító politikájukat.

7. Az Egyesült Államoknak támogatnia kell a háborús jóvátételnek egy észszerű tervezetét, hogy a német nép számára lehetőséget nyújtsanak a kelet- és nyugateurópai népeknek okozott károk egy részének jóvátételére.

8. Őszintén meg kell kísérelni az atomfegyver használata elleni nemzetközi védelem kérdésének felvetését. Azt az értekezletet, mely ezzel a kérdéssel foglalkozik, az Egyesült Államok nyilatkozata kell, hogy megelőzze, amelyben bejelenti, hogy lemond az atomfegyver és minden más tömegpusztítási eszköz használatáról.

9. Az Egyesült Államoknak azonnal meg kell szüntetnie a korrumpált kínai görögországi és latinamerikai diktatúráknak, valamint a gyarmati hatalmaknak nyújtott katonai és pénzügyi segítyt. E gyarmati hatalmak az amerikai segéllyel lemezárólják a szabadságszerető népeket, akik Indonéziában és Indokínában politikai és gazdasági szabadságukért küzdenek.

10. Végeztül az Egyesült Államoknak újabb meg kell erősítenie ragaszkodását alkotmányához, mely szentesíti a jogokat és a demokrácia alapelveit. Ezt gyakorlatban az üldözések azonnali megszüntetésével kell megvalósítani. Így fel kell hagynia a Truman iránti „illojalítás” miatti tisztogatással, az „Amerika-ellenes” tevékenység vizsgálatával foglalkozó bizottság munkájával és mindazokkal a más módszerekkel melyeket ma megfélemlítő eszközül használnak.

OROSZORSZÁG BÉKÉT AKAR — IRJÁK A VOLT ANGOL KATONÁK

LONDON (Rador) — A második világháborúban résztvevő volt angol katonák egy csoportja nyilvánosságra hozott egy, az angol ifjúsághoz intézett levelet.

„Harcunk minden eredményét veszélyezteti — mondja a levél — azoknak az embereknek a politikája, akik egy új háború felé vezetnek bennünket. Ennek a politikának az igazolására az angol kormány a közvélemény előtt az úgynevezett orosz „veszélyt” hozza fel.”

„Ezek az emberek hazudnak — mondja a továbbiakban a levél — Oroszország békét akar. Az egész világban mindenütt a békéért harcolt s mint szövetségeseink óriási áldozatokat hozott. Moszkvában nincsen helyük a pénzmagánoknak, akik hasznot húznak a fegyverkezésből, sem azoknak a gyárosoknak, akik a halállal kereskednek. Ezeknek az embereknek az irodái Londonban és Washingtonban vannak.”

„Ezeket az embereket — állapítja meg a továbbiakban a levél — Morrison és Bevin képviseli. Ezek gyűlölik Oroszországot és a szocializmust. Politikájuk a fiatal életet feláldozását jelenti a háború és a mérhetetlen profit oltárán. Az embermilliók, velünk együtt, békét akarnak.”

Befejezésül a levél írói az angol katonák hazahozatalát és a háborús hisztéria megszüntetését kéri.

A Szovjetunió békejavaslatát nem lehet visszautasítani szovjetellenes támadásokkal

(Elsődoldali cikkünk folytatása)

atkozatát, amelyben kimutatta: az Egyesült Államok arra használják fel a gazdasági segítségnyújtást, hogy meggyengítsenek bizonyos országokat és nagyobb politikai befolyást nyerjenek feltevések. A csehszlovák küldöttség tisztán és örömmel üdvözi a fegyveres erők csökkentésére vonatkozó szovjet javaslatot és teljes szívével csatlakozik hozzá, amint hogy így üdvözik azt mindentül az egész világon a békeszerető emberek milliói, függetlenül politikai meggyőződésüktől.

A szovjet küldöttség — mondta Clementis — azokból az elemekből következik, melyeket egyhangulag elfogadtak a közgyűlés első ülésén, s ha így állanak a dolgok, akkor elhíven ki fordulhat ellenük? E békejavaslatokat nem lehet visszautasítani a javaslattevő állam ellen intézett alapítatlan támadásokkal.

Az ENSZ közgyűlésének most folyó ülészakán napirendje — mondotta befejezésül Clementis — számos komoly kérdést foglal magába, köztük a

szovjet küldöttség javaslatában való megegyezés kérdését is. Ennek a határozatnak az elfogadása a legkomolyabb és legsürgősebb kérdés megoldását jelenti. Megnyitná az utat a többi, az ENSZ keretein belül és azon kívül megvitatás alá álló kérdések megoldása felé is.

A szeptember 27-i ülésen felszólalt Libanon, Pakisztán és Hollandia kiküldötte is. Valamennyien elhalgatták a nemzetközi együttműködés központi kérdéseit a igyekeztek kifejezni magatartásukat a szovjet kormánynak az ENSZ közgyűlésének szeptember 25-én tett javaslatával kapcsolatban.

Hollandia képviselője álszent módon felháborodott amiatt, hogy a világ különböző részlein fegyveres erőszakhoz folyamodnak, de Hollandiát nem sorolta azok közé az államok közé, melyek fegyveres erőszakot alkalmaznak, erőszakkal igyekezve megtörni az indonéz nép felszabadító nemzeti mozgalmát.

Mozik műsora:

KOLOZSVAR:

CAPITOL: A kis iskoláslány.
FORUM: Szatirú tanítónő. Magyar feliratokkal. Pénteken szakszervezeti tagoknak 50 százalékos kedvezmény. Előadások minden nap 3, 5, 7, 9 óráig. Vasárnap délelőtti matiné.

POPULAR: Helyi híradás.

SELECT: Bűnös bűn nélkül. Október 1-én szakszervezeti tagoknak 50 százalékos kedvezmény.

URANIA: Tempó csatársor.

NAGYVÁRAD:

CORSO: Virradattól napestig. 5, 7, 9.

SCALA: Tengeryások. 5, 7, 9.

TRANSILVANIA: A végtelen Világpevytem. 5, 7, 9.

Tanászi János félholdas szegény gazda nyerte az első díjat

a nyárádkarácsonyi EMGE gazdanap gazdasági kiállításán

Szorgalommal és odaadással győztes eredményeket értek el a nyárádkarácsonyi földművesek

MAROSVÁSÁRHELY. — Ünnepi díszbe öltözött várta Karácsony-szalva az emult vasárnap a gazdanapra érkezettek. A közeli falvakból özönlöttek a vendégek, kíváncsiságuk és kíváncsiságuk miatt hozták a kiállításra.

A meghívott vendégek között ott voltak: Szövérfi József, a Munkáspárt kiküldötte, Elek Ioan az Ekésfront részéről, Káli János a Magyar Népi Szövetség Országos Központjától, Simon Lajos a Magyar Népi Szövetség helyi szervezetének elnöke, Bot Sándor és Patak Géza a Mezőgazdasági Kamara felügyelői. Az EMGE központja részéről Mezei Lajos és Csomos János, továbbá Ambrus Péter a „Kalácska” szövetkezet igazgatója, a gazdasági iskola részéről Koncz István és Kosa Barna, a Cukorgyár megbízottai: Veres Károly igazgató, Betkovits Béla és Káti György felügyelő.

Előbb az állat-, a termény- és a háziipari kiállítást szemléltek meg a résztvevők. Az állatkiállításon 54 tenyészbikát, 28 darab simentáli tohenet, 25 darab fiatal üszőt, 6 lovat, 2 apasertést és egy tenyészkost hajtottak fel.

A kiállítások nyertesit oklevéllel, gazdasági szakkönyvekkel és olismérő díszekkel tüntette ki a rendezőbizottság. Az állatkiállításon a bikákat bemutató gazdák között Ignác

Péter nyárádkarácsonyi földműves János nevű bikájáért oklevelet, Burján János káposztászonniklósi földműves Bandi nevű bikájáért, Kis Károly Gyuri nevű bikájáért és Kuti Kálmán Laci nevű állatáért könyvjutalmat kaptak. Teheneként Tanászi György, Bárdosán Gyula, Bonyán János, Jáni Jenő, Pásztor Lászlóné, Zsigmond Károly, Bojtos Sándor, Tanászi Viktor, Ádámosi Ferenc, Bárdosán János, Kuti Károly, Pásztor László, Jáni Albert, Elteő János, Dózsa Antal és Borján Péter részültek díszesretekben. A félholdas üszők között Tanászi János félholdas szegényparaszti üszője bizonyult a legjobbnak, amivel meg is nyerte a kiállítás első díját. Büszke volt erre nemcsak az állat tulajdonosa, de az összes szegényparaszti is, mert Tanászi János példája megmutatta, hogy tudással és szorgalommal szegény ember is szép állatot tud tenyészteni.

A konyhakertészeti kiállításon Jáni Aroné, Bője Béláné és Bálint Albertné terményei tüntek ki. A terménykiállításban Jáni Jenő, ifjabb Fogarasi Elek és Bálint Albert mutatták be a legjobb terményeket. A háziipari kiállításon 40 kiállító vett részt, jutalmat nyertek ifjabb Fogarasi Elekné, Erdős Pál, Jáni Jenőné, Elteő Jánosné, Biró Béláné, Nemes Ignác, Teres Józsefné, Ádámosi Györgyné, Adorján Zoltánné,

Szilágyi Lajosné és Bálint Albertné. A kiállítás megsemmisítése után gazdaköri gyűlést tartottak. Itt Mezei Lajos mondott politikai beszámolót. Ismertette a bel- és külpolitikai eseményeket, majd részletesen foglalkozott a vetési terv pontos végrehajtásának szükségességével.

Szövérfi József, a Munkáspárt kiküldötte a városi és falusi dolgozók szövetségéről beszélt, majd a Népi Szövetség és az Ekésfront szónokai szövegeket tartottak. Kosa Barna az őszi vetésről tartott szakelőadást, Técsi Sándor dr. a sertés megbetegedésekről és a baromfi- és vadgazdálkodásról, Csomos János az őszi takarmányok elkészítéséről tartott előadást.

A jó rendezés biztosította a gazdanap sikerét.

Ez a helyes

A felsőbb iskolás ifjak, akik a nyarat itthon töltötték, Szolnoki megyében igen szép és dicsőretre méltó munkát végeztek falvakban. Ugyáztik a vezetők járadásos munkája nem vezet teljesen kárba és nem volt járva hanyag borsó.

Az árpástói tanuló ifjak hazatérésük után rögtön bekapcsolódtak szervezetünkbe és lelkes munkájukkal tevékenykedtek hazájuk és népük iránti kötelességérzetükkel.

Árpástói községben hét diák testvérünk végzett politikai, nevelési, újjáépítési és kulturális téren komoly munkát: Móra Attila, aki az ifjuság felelőse mellett dolgozott összesen 12 gyűlésen tartott politikai beszámolót.

Kerekes Magit a női részben vette ki részét a munkában, magyar táncokat tanított be.

Nagy Pál, Barász Ernő, Trombitás Jenő, Móra Zoltán és Nagy György, testvéreink a szervezet kezében belüli tevékenykedtek, irányították az önkéntes munkát, kulturális feladatokban vettek részt és levelezés útján állandóan tartották a kapcsolatot a megyei központtal.

Elvégzett munkájuk nem maradt nyomtalanul. A közös munka eredményeként az ifjusági vezetők olyan jó gyakorlati tapasztalatokra tettek szert, hogy ma már minden segítség nélkül fel tudják dolgozni a központtól kapott utasításokat. Ugyanakkor a többi községben a diákság teljesen passzív magatartást mutatott szervezeteinkkel szemben. De reméljük, hogy az új tanügyi reformon keresztül meg fogják ismerni kötelességüket és a jövőben nagyobb odaadással dolgoznak népük és hazájuk érdekében.

VADÁSZ ZOLTÁN levelező.

A gazdakörök sem járhatnak más úton, mint a MNSz s a földműveseknek is alkalmazni kell a forradalmi újításokat

Gazdaköri és MNSz értekezlet Székelyhidon

SZÉKELYHID. — (Kiküldött munkatársunktól) Az uton végig, amerre csak elmaradnak mögöttünk a végtelen pusztaságba nyújtó bihari falvak: az alföldi táj álmos tunyasága ül. Valahogy ez vonul végig Székelyhidnak, ennek a kisebb mezővárosnak is beillő járási székhelynek az arcátán is. Közöny és tehetetlenség, ami a szervezeti élet rákfenéje, ha idejekorán nem szünteti meg ezt az erélyes ütemű munkát.

Nagy zsirógazda központ — jellemezte valaki előttünk Székelyhid társadalmi tagoltságát és ez nagymértékben rá is nyomja bélyegét a több mint haterz iakos közszervezeti életére.

Templomozás után kezdjük meg a gazdaköri gyűléssel és gazdanappal egybekötött hagyományos szüreti mulatságot — mondotta a MNSz székházában Mészáros Lajos járási titkár.

A gazdakör termében mintegy hatvanan gyűltek össze. A gyűlés megkezdésekor az udvaron beszélgető csoportok lassan beszivárogtak és így a hallgatóság mintegy száz főre szaporodott fel.

Boros Mihály gazdaköri elnök megnyitotta zárási után Stempfli István, a helyi gazdasági iskola igazgatója tartott értékes szakelőadást az őszi vetési terv előkészítésének

munkálatairól, a helyes vetőmag kiválasztásáról. Utána dr. Szövérdi Károly, a nagyváradi EMGE kirendeltség vezetője tartotta meg előadását.

A forradalmi újítások korszerűségét — kezdte meg szavait Szövérdi Károly, majd beszédének további részében rámutatott arra, hogy ezeket a forradalmi újításokat a mezőgazdaság terén is alkalmazni kell, hogy kisebb területen jobbat és többet termeljen, a gazdák életszínterének lényeges emelése biztosítható legyen.

Kóthay Miklós, a MNSz központi kiküldöttje, beszédében utalt az előtte szólt szakelőadó bevezető szavaira, amelyekben a forradalmi újítások korának nevezte jelenünket.

A gazdakörök sem haladhatnak más úton, mint az MNSz — mondotta Kóthay Miklós központi kiküldöttje — mert a közös és jobb életért közös küzdelem folyik a még fennálló népellenségi erők befolyásának végleges megsemmisítéséért.

Az EMGE-nek és így a gazdaköröknek is a dolgozó parasztság szervezetévé kell válnia és nem maradhat a dolgozatók, a népet kiszámnyoló érdekszövetkezet, mint azt egyesek szeretnék — mondotta Kóthay. — Majd a továbbiakban hangsúlyozta, hogy a mezőgazdaság

legfontosabb kérdése a gépesítés és ez éppen úgy, mint a dolgozó parasztság minden más létkérdése, fejlődése szoros összefüggésben van azokkal, hogy a dolgozó parasztság és munkásság harci szövetségének fontossága minél öntudatosabbá válva éljen a tömegek lelkében.

A Magyar Népi Szövetség központi kiküldöttjének a székelyhidi gazdakör munkája felett gyakorolt kemény, de építő kritikája a jelenlévőkben igen mély hatást keltett és a résztvevők között még a gyűlés után is általános megvitatás tárgyát képezte. A kialakult vélemények megmutatták, hogy rendkívül fontos volt a hibák feltárása, hogy ezután a gazdakör öntudatos elemek fokozott erővel kezdhesék meg a dolgozó parasztság érdekeivel ellentétes erők befolyásának végleges felszámolását.

A gazdanap további műsoros részében már az Ekésfront is tevékenyen bekapcsolódott. Így a hagyományos szüreti felvonulásban a román népviseletbe öltözött leányok és legények kocsija haladt az élen, hogy a szekérsor többi kocsijáról már az árvalányhajás és pártás magyar legények és leányok éneke zenjen az ut mentén felgyűlt érdeklődő tömeg felé.

A szüreti felvonulás hangulatos menete egészen az esti órákig elszórakoztatta a résztvevőket.

Itt a többlet kenyér a káninban élkező dolgozók részére!

Kimutatást kell benyújtani az üzemeknek és intézményeknek

KOLOZSVAR. — A város közellátási hivatala felhívja az üzemek és gyárak mellett működő kánin vezetőségének a figyelmét, hogy a Román Munkáspárt javaslatára elfogadott minisztertanácsi határozat értelmében a káninokban élkező munkások és az ott élkező hozzátartozók részére a héttől kezdődően külön kenyéradagot utal ki. Minden egyes káninban élkező személy után napi 250 gram kenyéret vételezhet be a kánin a közellátási hivatal kiutalása alapján. A kenyéret a kiosztóhelyeken lehet beszerezni. Ezért minden gyár és üzem mellett működő kánin vezetősége kimutatást kell készíten az ott élkezők létszámáról, melyet a közellátási hivatal kiutalási osztályához kell benyújtani látványozás végéig. A kenyéret a fogasztók a hivatalos áron, 14 lejért kapták.

Értesíti továbbá a közellátási hivatal a kánin vezetőségét, hogy előreláthatólag a jövő héttől kezdődően a káninok részére rántáslistakimutatást adnak ki, melynek mennyiségét az ott élkező munkások és hozzátartozók száma határozza meg. Egyelőre a fejedelmeg még nincs meghatározva, de a rántáslisták kimutatás utalásának mennyiségét a közellátási hivatal közölni fogja az érdekeltekkel. A rántáslistát beszerzését a káninok hivatalos áron eszkezelhetik.

A dolgozók ünnepeken! zajlott le az egeresi MNSz választás

EGERES. — A MNSz egeresi szervezete szeptember 26-án műsorral egybekötött tisztújító gyűlést tartott. A gyűlésen a megyei MNSz részéről Tarr Károly jelent meg, valamint résztvettek Kovács István járási szervező felelős és a helyi demokratikus szervezetek kiküldöttei.

A gyűlést a kultúrterem helyiségekben tartották meg 180 jelenlévő MNSz tag részvételével. A tisztújítás a legnagyobb rendben zajlott le, ami élénk bizonyítéka annak, hogy Egeres község dolgozói magukévá tették a MNSz kitűzött céljait. Az újonnan megválasztott MNSz vezetőség már a multban is tetteivel bizonyította, hogy érdemesek a szervezet bizalmára.

A tisztújítás megkezdése után a MNSz ifjusága kulturális műsorral szórakoztatta a közönséget. Ének-számokkal, szavalatokkal és táncszámmal bizonyították be, hogy a kulturális munkában tevékeny munkásságot fejtettek ki.

Az ünnepség végén az Ekés Front képviselője, Perceán Ilie a román-magyar barátság jegyében rámutatott arra, hogy a multbeli események kedvéért ma már a kölcsönös együttműködés váltotta fel, melyen a reakció aknamunkája megdől.

Kevesebb munkával, korszerűen többet és jobbat

erre akarják meggyőzni földművesünket az új szervezett állami mintagazdaságok és gépállomások

Farkas Imre a Kolozsvár körzeti AFSM elén

KOLOZSVAR. — Újjászervezik az állami mintagazdaságokat. Az újjászervezés folyamán, amely az eredményesebb munka érdekében történik, új vezérfelügyelőt neveztek ki a Kolozsvár körzeti AFSM-felügyelőség élére Farkas Imre, a GESz volt vezetője személyében.

Felkerestük hivatalában az új vezérfelügyelőt, aki az alábbiakat mondotta az állami mintagazdaságok céljáról és működéséről:

Az AFSM feladata, hogy a mezőgazdasági gépesítésen keresztül emelje a dolgozók életszínterét. A feladat nem könnyű, a birtokok, amelyeket átvettünk, elhanyagoltak, a háború sértődte az épületeket, s károkat okozott a termőföldön is. A legtöbb birtokon még az alkalmazottak számára sincsen megfelelő lakás, nem beszélve a gazdasági épületekről, istállókról. A nehézségeket azonban le fogjuk küzdeni, s becsültesen

eleget teszünk azoknak a feladatoknak, melyeket a Román Munkáspárttal és a kormány-nal szemben magunkra vállaltunk. Minden gazdaságban megkezdődött az építő munka, s a lelkesedés biztosítja az eredményt.

— 29 gazdaság van a felügyelőség területén — folytatta tájékoztatóját a vezérfelügyelő. — Hét megye tartozik hozzánk. Kolozs, Torda, Maros, Szamos, Naszód, Szatmár és Máramaros megyék. Kolozsvárt mintagazdaságunk falkolánk és gépjavító műhelyünk van. Udalmason mintagazdaság, Iklódon ugyanaz, Választon keréstermelő és földművelő. Csésón mintagazdaság, Bethlenben mintagazdaság és kerétfeldolgozó. Besztercén szőlőgazdaság, gépállomás és mintabirtok, Lelkenfőn, Abafján Vajdabázu és Bitozon mintabirtokok, Marosvásárhelyen szőlőgazdaság és gépál-

lomás, Tordán mintabirtok és szőlőgazdaság, Bigyonban mintabirtok és gépállomás, Szegnyelen mintagazdaság, Kugyfalván mintabirtok és gépállomás, Szatmár megyében öt mintabirtokunk, egy gépállomásunk és egy szőlőgazdaságunk van. Máramarosban mintabirtokunk és falkolánk.

A mintabirtokokon magokat nemeseztünk, hogy jó vetőmaggal tudjuk ellátni a földműveseket. Tenyészállatokat nevelünk az állatállomány feljavítására, mindenütt az illető táj állattenyésztésének megfelelően. Mezőgazdaságunk színvonalát akarjuk növelni, tudományos és gépesített mezőgazdaságot akarunk megszervezni, hogy régi elmaradottságunkat felszámolva kevesebb munkával többet és jobbat termeljenek földművesek az ország dolgozóinak elkövetésére — fejezte be tájékoztatóját Farkas Imre.

Időjárásjelzés

Az Atlanti-Oceánról egymásután igen heves viharciklonok vonulnak Skandinávián át Finnország irányában és igen meleg légtömegekkel árasztják el Nyugat- és Észak-Európát. Franciaországban tegnap 26—28 fokos hőmérséklet is előfordult. Közép- és Kelet-Európában tovább tart a magas légnyomás okozta száraz, csendes idő.

Erdélyben kevéssé felhős volt az égbolt, eső nem esett. Kolozsváron délelőtt 20, este 9 órakor 9 fok volt a hőmérséklet.

Várható időjárás esütőtől kezdve: Lényeges változás nem valószínű. A nyugati és északi részeken sávszerű felhők eső nélkül. A nappali hőmérséklet alig változik. Újból erős éjszakai lehűlés.

50%-os kedvezmény

lapunk olvasóinak e szüreti előrebententezen, október 1-én az URANIA-műgő bármely előadásra! Vajia kil

A dolgozó földművesség ifjai

uj lendületet adtak

a MNSz ifjusági munkájának

BUKAREST. — (A MNSz sajtóosztálya jelenti.) A Magyar Népi Szövetség ifjusági csoportjai az egész országból lendületes munkáról küldenek jelentéseket. Így Temes megyében Nagycsanád község ifjusági szervezete a község sportpályájának és a MNSz székházának megjavításánál 648 munkórát dolgozott. Az országos munkatelepekre 7 ifjút küldött ki. De szervezési téren is legnagyobb eredményt érte el a megyében, amennyiben 42 új tagot szervezett be és 14 irányítót állított munkába. Nagycsanád község két-ségtelenül azért ért el ilyen szép eredményeket, mert az ifjuság vezetősége a nincstelen földművesek és kispasztorok ifjaiból áll, akik új erőket

állítanak az országépítő munka szolgálatába. Ugyancsak példaadó esetről számol be a MNSz máramarosszigeti ifjusági csoportja. A kulturszakosztály ugyanis Hosszumező községben kellett előadást tartson és jármű hiányában, gyalog tették meg az utat Máramarosszigetről Hosszumezőre és vissza. Nem mondták le arról, hogy kitérőt céljukhoz híven a falvakat kulturműsorokkal felkeressék. Nagyküküllő megye MNSz ifjusági járási konferenciát tartott, amelyen 52 kiküldött jelent meg. A konferenciát kultúrelőadás zárta le. Csik megyében, ahol csak most zajlottak le a cséplési és beszállítási munkálatok, a megye ifjusága

mindenütt részt vett az ellenőrzési munkálatokban és éberben ügyelt arra, nehogy visszaélések történjenek. Több helyen sikerült is megakadályozni szabotázscelemekedeket. Az újjáépítésnél is részt vett a MNSz ifjusága. Így Rákos községben 30 MNSz ifju vett részt a gát-építésnél, Csikcsicsón és Mádéfalván két hid építésénél segítettek. Kisküküllő megye Bonyha községében a cséplési kampány idején nem volt megfelelő helyiség a gabona tárolására. A MNSz ifjusága a Román Munkáspárt kezdeményezésére azonnal a hatóságok segítségére sietett, 30 ifju részvételével megjavítottak egy, a gabona tárolására alkalmas helyiséget.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 3-5 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szög 30-50 lej. Allástkeresőknek szavanként 2 lej. Cim a kiadóban és jelítség hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő. Házasság-levélkezés szavanként 6-10 lej. Szöveg hirdetés szavanként 6-10 lej. Közgazdasági hirdetés szavanként 8-12 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenként 3-6-7-8 lej. előírt helyen 8-10-12 lej. Nyilttér szavanként 12 lej.

ADÁS-VÉTEL
VESZEK cipőt, bakancsot, ruhamezt, bármilyen állapotban. Hívasra hához megyek. Veress, Magyar-utca 44. 3585-3586
SINGER szűcség, kitűnő állapotban, eladó. Kómálalja-utca 21. Megtekinthető 1-3. 4151
EGY csó sport gyermekkosci, kifogástalan állapotban, eladó. Augusztus 23 (Király)-utca 28. 2-4 között. 4156
FERFIKERÉKPÁR eladó, teljesen jó állapotban. Érdeklődni délután 3 óráig a Popular-mozgóban. 4181
KERESEK négyszögletű asztalkát, négy töltött székekkel. Cimeket „Modern” jelígre kiadható. Gr. 4
ELADÓ jó állapotban, fekete, háromgyeddes szilbundá. Cim Kováts könyvkereskedés, Szentegyház-utca 3. szam. Gr. 3
FAJALMA, 3000 kg., azonnal szállításra, későbbre egy vagon Tablalmá napi árban, ajánlva Alex. Burlacu, Iscroni, jud. Hunedoara. Gy. 8
KÉT villás hajszárítógép, fejmosótál és ebédlőkredenc eladó. Érdeklődni Hunyadi-tér 19., fodrászútlek. 4230
EGY kis telek, pedálos cimbalom, könyvszekrény, eladó. Ilie Macelar 10. 4227
ELADÓ jó állapotban levő, 100-as SACH motorkerékpár. Horea-ut 38. 4214
ELADÓ rökamiék, kombinált szekrények, fotellek, csillárok, szőnyegek, konyhabutor. Délután 2-4 óráig. Budai Nagy Antal 7., II. 6. 4211
ELADÓ női átmeneti kabát, esőköpeny, pólyapárna két huzattal és egy kétféle fűzőkemence. Postakert-utca 5. 4208
ELADÓ Stelzhammer zongora. Cim a kiadóban. 4202
PIANINO bérbeadó. Ugyanott jazz-zongora tanítót keresek. Cim a kiadóban. 4231
LINOLEUM eladó. Jugoszlávia 46. 3-as autóbussz. 4201
MODERN ebédlő, kombinált szekrények, hálószoba, festett kombinált szoba és egyéb butoridarabok eladók. Bizományha elfogadunk. Butoraktár, Kossuth Lajos-utca 32. 3598
KERESÜNK megvételre 30 négyzetméter szinpadfűgönyt, lehet két darab is. Érdeklődni Építők Szakszervezete, Patak-utca 7. 4207
ELADÓ 5 és 0.5 HP villanymotorok, traverzvasak, transzmisszió, gázcsövek, kovácsfűrő. Munkácsú-32. 4208
ELADÓ „Kappel” Portable írógép. Fadrusz János-utca 7. Óvár. 4237
ÜZLETPOLCOK fiókkal, új állapotban, nagyon olcsón eladók. Érdeklődni: Molotov-utca 6., ház mesternél. 4328
UJ parkett, két szobára való, olcsón eladó. Érdeklődni: Molotov-utca 6., ház mesternél. 4328
TOPOLYAHÁLÓ, jó állapotban, olcsón eladó. Érdeklődni: Molotov-utca 6., ház mesternél. 4328
TOLEDÓ, kézimunkás ágynemű és mintás velurbársony eladó. Szentegyház-utca 21. Farkas Anna. 4235
SIRKÓ eladó. Molotov-utca 29. hátul az udvarban. 4234
KOMBINÁLT, festett háló olcsón eladó. Barbuse (Szamosközh)-u. 9. Megtekinthető 3-8-ig. 4203
FINOMKIVITELŰ, modern hálószobabutor, kitűnő állapotban, eladó. Dózsa György-utca 24-26. Érdeklődni a ház mesternél. 4215
EGY betegelő kocsi eladó. Cim a kiadóban. 4198
15 négyzetméter perzsaszőnyeg, egy goblein, eladó. Györgyalvi-ut 51. 4210
TÖLTÖTOLLAKAT -veszek, eladók, javítók, jótállás mellett. Catalan, Malom-utca 8. 3598
ELADÓ szép perzsalábbunda. Horea-ut 28. szám. 4213
ZONGORA bérbeadó. Ugyanott férfikerékpár és masszázsgép eladó. Cim: Kovács, Király-utca 30. 4223
AMERIKAI íróasztal eladó, esetleg bélyeggyűjteménnyel elcserelehető. Farkas-utca 7., ajtó 9. 4188
MODERN ebédlő eladó. Megtekinthető Augusztus 23 (Király)-utca 29. szám, asztalosnál. 4218

KOMBINÁLT szobabutor, kitűnő állapotban eladó. Dózsa György-utca 24-26. Érdeklődni a ház mesternél. 4218
INGATLAN-LAKÁS
KERESEK üres helyiséget vagy pinccet szerzőmóni részére. Preanszky, Jókai-utca 9., hátul. 4044
ELCSERELNEM Paris 28. alatti szoba, konyha, éléskamrás lakásomat, belvároshoz közel, hasznólóval. 4115
DÉSEN Ecaterina Teodora No. 82., azonnal beköltözhető két szoba, konyha, éléskamrás ház eladó. 4192-4193
ELADÓ a Békásban egy hold gyümölcsös. Donath-ut 142., délután 4-6 között. 4229
KERESEK butorozott szobát. Cimeket „Csendes szoba” jelígre a kiadóba. 4228
ELADÓ sírhely, sírkövel, legszebb helyen. Értekezni Szondy-utca 28. 4225
KÜLÖNTELEKES, összkomfortos, kertés, garázsos lakásomat elcserelem központi egy vagy kétszobás, komfortossal. Egy szoba, konyha, összkomfortos lakásomat elcserelem 2 szoba, konyha, összkomfortossal, központban. Vulcan iroda, Molotov 24. 4222
KÖZPONTBAN, forgalmas helyen, üzlet átadó. Cim a kiadóban. 4221
ELCSERELNEM különtelek szoba, konyhás, kertés lakásomat, börtény környékén, egy szoba, konyhával, vagy nagy szobával. Cim a kiadóban. 4205
ELCSERELNEM tordai házamat kolozsvárral, áll 2 lakrészből. Érdeklődni Munkás-utca 95. 4206
KIADÓ szépen butorozott szoba, fűrdőszobával, három személynek, csendes helyen. Cim: Rákóczi-ut 110. 4199
EGY szoba, konyha, butorral együtt sűrűsén kiadó. Megtekinthető bármelyik órában Motilor 102. Trafikban érdeklődni. 4198
KÖZPONTBAN 4 szobás, komfortos ház 400.000 lejért, villanegyedben 4 szobás, beköltözhető villa kerttel, családi ház a Banatului-utuban 250.000 lejért eladó. Mezey úgyműködés, Dózsa György 16. 3600
NAGYOBB szoba, konyha, éléskamra átadó, nagy szoba, éléskamra ellenében. Jugoszlávia 1., ajtó 1. Délután 3-tól. 4197
SÜRGOSEN eladó Három püspök-térnél beköltözhető, modern 3 szoba, komfort 500.000.— Püspök-telepen beköltözhető egy szoba, konyha, ert 150.000.— Központi, modern örökklakás 230.000 lej. Ingatlanokban válogathat. Procura, Ratiu 4., udvarban. 3597
KÉT szoba, konyhás lakást keresek. Költséget téríték. Malom-utca 1. Kosárfonó. 4238
ELADÓ kisebb szoba, konyhás ház, a Munkás-utca 90. szám alatt. Értekezni lehet Augusztus 23-utca 11. szám alatt, délután. 4186
ELADÓ kétlakrészes családi ház. Vétel esetén egy lakrész beköltözhető. Postakert-utca 5. 4208
HÁZAT, telket, örökklakást akar venni, eladni, lakását elcserelem, butorral átadni, iratait lemasolni, férjhez menni, nőülni? Forduljon bizalommal Vulcan irodához, Molotov 24. 3598
FIGYELEM! Kisigényű nyugdíjas megegyezéssel, lakás ellenében, foglalkozást, kötelezettséget vállal, esetleg víz, villany gondozással. Szuterin is jó. Mikos-utca 29. 4232

Az önbírálat szellemében vette számba a végzett munkát a székelyhidi RDNSz járási értekezlete

SZÉKELYHID. — (Kiküldött munkatársunktól.) A Román Demokrata Nők Szövetségének székelyhidi szervezete vasárnap délután tartotta meg járási értekezletét, amelyen a falvak kiküldöttjei számoltak be eddig végzett munkájukról.

dák felelősei viszik a hangadó szerepet, az egészséges tömegszervezeti élet nem fejlődhet ki. Az elhangzott építő jellegű kritikai hozzászólások után az értekezlet

kiküldöttjei a hibák kiküszöbölésére és a fokozott munkára, a szervezet tömegszervezetté való kiépítésére tett fogadalom után lelkes hangulatban fejezték be a megbeszélést.

TENKE — A szalontai csatorna-építés munkálatában a Román Munkáspárt helyi szervezetének irányításával a helyi MNSz szervezet 120 emberrel és 38 kocsival teljesített önkéntes munkát.

A tenkei MNSz szervezet az önkéntes munka megszervezése terén komoly eredményeket ért el és a kellő politikai neveléssel már sikerült oda fejleszteni a népi tömegek öntudatát, hogy a tenkeiek nem tekintik tehernek a közmunka végzését, hanem örömmel vesznek részt ebben.

A beszámolókból kiderült, hogy a RDNSz helyi szervezete a falvakon is egyre fokozottabb méretű felvilágosító és szervező munkát végeznek. Így többek között szép eredményt értek el a gyermeknyaralattás, a görög segélyakció megszervezésében. Különösen akkor, ha figyelembe vesszük, hogy a falvak asszonyainak még igen jó része távol tartja magát ettől a munkától.

Olvasd, terjeszd, támogasd a „Világosság”-ot

Oldás Ferencné a RDNSz elnöknőjének beszámolója után Varga Erzsébet megyei kiküldött rámutatott arra, hogy a jelentés nem szólt fel az elért eredmények mellett azokat a hibákat, amelyek nem tették lehetővé a még szebb eredmény elérését.

A kiküldöttek jelentéséhez hozzászólva, Nagy Magda, a Román Munkáspárt részéről rámutatott arra, hogy mindaddig, amíg a női szervezetek vezetőségében egyes nagygar-

Mai kezdettel a FORUM-mozgóban!
Minden idők legszebb szovjet filmje!
A satrii tanítónő
E film világviszonylatban is az elsők között áll.
Mindenki nézze meg, aki a szepet szereti!
Előadások kezdete mindennap 3, 5, 7, 9 órakor.
Vasárnap 11-kor Matiné. Magyar feliratokkal is!
Pénteken szakszervezeti tagoknak 50 százalék kedvezmény.

Az Acélárugyár felvesz
üzemlakatosokat, géplakatosokat, szerszámlakatosokat, kovácsokat, esztérrájosokat, gyalusokat, hez esztéket, öntődei- és külső segédmunkásokat
Jelentkezés a VASAS Szakszervezeten keresztül történik

„Tempó csatársor!” Tempó a küzdelemre!
Tempó a szerelemre!
(Tempó az URANIA-ban!)
Október 1-én, pénteken 50 százalék szakszervezeti kedvezmény!